Úradný vestník
Európskej únie

SK
Séria C

C/2025/1978

11.4.2025

P10_TA(2024)0062

Mobilizácia Európskeho fondu na prispôsobenie sa globalizácii: žiadosť EGF/2024/002 BE/Limburg machinery and paper – Belgicko

Uznesenie Európskeho parlamentu zo 17. decembra 2024 o návrhu rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady o mobilizácii Európskeho fondu na prispôsobenie sa globalizácii na pomoc pracovníkom, ktorí prišli o zamestnanie, na základe žiadosti Belgicka – EGF/2024/002 BE/Limburg machinery and paper (COM(2024)0370 – C10-0166/2024 – 2024/0286(BUD))

(C/2025/1978)

Európsky parlament,

— so zreteľom na návrh Komisie pre Európsky parlament a Radu (COM(2024)0370 – C10-0166/2024),

— so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/691 z 28. apríla 2021 o Európskom fonde na prispôsobenie sa globalizácii na pomoc pracovníkom, ktorí prišli o zamestnanie (EGF), ktorým sa zrušuje nariadenie (EÚ) č. 1309/2013 ([1]) (ďalej len „nariadenie o EGF“),

— so zreteľom na nariadenie Rady (EÚ, Euratom) 2020/2093 zo 17. decembra 2020, ktorým sa stanovuje viacročný finančný rámec na roky 2021 až 2027 ([2]), zmenené nariadením Rady (EÚ, Euratom) 2024/765 ([3]), a najmä na jeho článok 8,

— so zreteľom na Medziinštitucionálnu dohodu zo 16. decembra 2020 medzi Európskym parlamentom, Radou Európskej únie a Európskou komisiou o rozpočtovej disciplíne, spolupráci v rozpočtových záležitostiach a správnom finančnom riadení, ako aj o nových vlastných zdrojoch vrátane plánu na zavedenie nových vlastných zdrojov ([4]), a najmä na jej bod 9,

— so zreteľom na zásady Európskeho piliera sociálnych práv a ciele stanovené v Akčnom pláne na realizáciu Európskeho piliera sociálnych práv,

— so zreteľom na list Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci,

— so zreteľom na správu Výboru pre rozpočet (A10-0019/2024),

A. keďže Únia vytvorila legislatívne a rozpočtové nástroje s cieľom poskytovať dodatočnú podporu pracovníkom, ktorých zasiahli dôsledky veľkých štrukturálnych zmien v usporiadaní svetového obchodu či dôsledky globálnej finančnej a hospodárskej krízy, a pomôcť im pri opätovnom začleňovaní do trhu práce; keďže táto pomoc sa poskytuje prostredníctvom finančnej podpory udelenej pracovníkom a spoločnostiam, pre ktoré pracovali;

B. keďže Belgicko predložilo žiadosť EGF/2024/002 BE/Limburg machinery and paper o finančný príspevok z Európskeho fondu na prispôsobenie sa globalizácii (ďalej len „EGF“) v dôsledku prepustenia 681 pracovníkov ([5]) v ekonomických odvetviach zaradených do divízie 17 (Výroba papiera a papierových výrobkov) a divízie 28 (Výroba strojov a zariadení) štatistickej klasifikácie NACE Revision 2 v regióne Provincie Limburg v referenčnom období na podanie žiadosti od 31. decembra 2023 do 30. apríla 2024;

C. keďže žiadosť sa týka 567 pracovníkov prepustených v spoločnosti Sappi Lanaken NV (papier) a 114 pracovníkov prepustených v spoločnosti Purmo Group Belgium NV (stroje);

D. keďže žiadosť je založená na kritériách zásahu uvedených v článku 4 ods. 2 písm. c) nariadenia o EGF, podľa ktorého je potrebných aspoň 200 pracovníkov, ktorí boli prepustení v referenčnom období štyroch mesiacov v spoločnostiach pôsobiacich v rovnakých alebo rozdielnych hospodárskych odvetviach a nachádzajúcich sa v rovnakom regióne;

([1]) Ú. v. EÚ L 153, 3.5.2021, s. 48, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/691/oj.
([2]) Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj.
([3]) Nariadenie Rady (EÚ, Euratom) 2024/765 z 29. februára 2024, ktorým sa mení nariadenie (EÚ, Euratom) 2020/2093, ktorým sa stanovuje viacročný finančný rámec na roky 2021 až 2027 (Ú. v. EÚ L, 2024/765, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/765/oj).
([4]) Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2020/1222/oj.
([5]) V zmysle článku 3 nariadenia o EGF.

E. keďže pandémia ochorenia COVID-19 a útočná vojna Ruska proti Ukrajine znížili hospodársku konkurencieschopnosť a majú negatívny vplyv na hospodársky rast v Belgicku;

F. keďže spoločnosť Sappi Lanaken sa špecializovala na výrobu bezdrevného natieraného papiera (ďalej len „WCP“); keďže klesajúci dopyt po grafických výrobkoch v dôsledku zvýšenej digitalizácie viedol k rastúcej nadmernej kapacite európskeho odvetvia WCP; keďže výroba v spoločnosti Sappi Lanaken sa nemohla bez veľkých investícií preorientovať na iné papierenské výrobky, po ktorých je väčší dopyt, a spoločnosť Sappi Group sa tak rozhodla zastaviť výrobu v Lanakene a zatvoriť závod, pretože sa nepodarilo nájsť vhodného kupujúceho z dôvodu nadmernej štrukturálnej kapacity v tomto odvetví;

G. keďže objem výroby panelových radiátorov spoločnosti Purmo Group v rokoch 2018 – 2023 neustále klesal, a to z 820 000 jednotiek v roku 2018 na 320 000 v roku 2023 (-60 %); keďže pri porovnávaní výrobných nákladov rôznych závodov spoločnosti Purmo Group v Európe je lokalita v Zonhovene v nevýhode, pretože jej náklady sú o 17 % až 35 % vyššie; keďže skupina Purmo sa rozhodla zastaviť výrobu 50 mm panelových radiátorov vo svojom závode v Zonhovene a zatvoriť príslušnú výrobnú linku; keďže z dôvodu neočakávanej situácie, pokiaľ ide o dostupnosť a cenu plynu v dôsledku útočnej vojny Ruska proti Ukrajine, a právnych predpisov Únie, z ktorých majú prospech nízkoteplotné vykurovacie systémy na úkor panelových radiátorov, je obnova dopytu nepravdepodobná, keďže trh s panelovými radiátormi sa bude čoraz viac obmedzovať na výmenu používaných jednotiek;

H. keďže tieto dve spoločnosti sa v súlade s belgickým právom riadili povinným postupom informovania a porád so zástupcami pracovníkov a zriadili oddelenie zamestnanosti, ktorého cieľom je poskytovať pracovníkom prepusteným v dôsledku hromadného prepúšťania služby pri hľadaní nového zamestnania;

I. keďže finančné príspevky z EGF by mali byť zacielené predovšetkým na aktívne opatrenia politiky trhu práce a personalizované služby zamerané na rýchle opätovné začlenenie príjemcov do dôstojného a udržateľného zamestnania v rámci ich pôvodného odvetvia činnosti alebo mimo neho a zároveň na ich prípravu na ekologickejšie a digitálnejšie európske hospodárstvo;

J. keďže EGF nesmie prekročiť maximálnu ročnú sumu 30 miliónov EUR (v cenách roku 2018), ako sa stanovuje v článku 8 nariadenia Rady (EÚ, Euratom) 2020/2093 zmeneného nariadením Rady (EÚ, Euratom) 2024/765;

1. súhlasí s Komisiou, že podmienky stanovené v článku 4 ods. 2 písm. c) nariadenia o EGF sú splnené a že Belgicko má podľa uvedeného nariadenia nárok na finančný príspevok 704 135 EUR, čo predstavuje 60 % celkových nákladov vo výške 1 173 559 EUR vrátane výdavkov na personalizované služby vo výške 1 126 559 EUR a výdavkov na činnosti prípravy, riadenia, informovania a propagácie, kontroly a podávania správ vo výške 47 000 EUR;

2. poznamenáva, že belgické orgány podali žiadosť 19. júla 2024 a že na základe dodatočných informácií, ktoré Belgicko poskytlo, Komisia 5. novembra 2024 dokončila svoje posúdenie a v ten istý deň o ňom informovala Európsky parlament;

3. konštatuje, že žiadosť sa týka 567 pracovníkov prepustených v spoločnosti Sappi Lanaken a 114 pracovníkov prepustených v spoločnosti Purmo Group Belgium; ďalej konštatuje, že cieľovými príjemcami bude celkovo 632 pracovníkov, takmer výlučne mužov;

4. zdôrazňuje, že trhy práce v Lanakene a Zonhovene sú znevýhodnené v porovnaní s Limburgom ako takým alebo Flámskom, pretože je tam pomer pracujúceho obyvateľstva k dostupným pracovným miestam výrazne nižší ako v Limburgu ako takým alebo vo Flámsku; zdôrazňuje, že počet pracovných miest v priemysle dostupných v Limburgu sa v roku 2023 znížil o 15 %;

5. poukazuje na to, že profily prepustených pracovníkov, z ktorých jedna tretina je vo veku 55 rokov alebo viac a 30 % má nízke vzdelanie, predstavujú závažné prekážky na trhu práce; zdôrazňuje, že vzhľadom na klesajúci trend voľných pracovných miest a ich geografické rozmiestnenie budú pracovníci potrebovať dodatočnú cielenú podporu, aby uspeli pri prechode do nového zamestnania;

6. pripomína, že belgické orgány musia uvádzať pôvod, zabezpečovať viditeľnosť financovania z Únie a zdôrazňovať pridanú hodnotu zásahu Únie poskytovaním súdržných, účinných a presne zameraných informácií rôznym cieľovým skupinám vrátane presne zameraných informácií pre prijímateľov, miestne a regionálne orgány, sociálnych partnerov, médiá a verejnosť;

7. domnieva sa, že Únia a členské štáty majú sociálnu zodpovednosť za to, aby poskytli dotknutým pracovníkom možnosť získať potrebnú kvalifikáciu pre budúce zamestnanie vzhľadom na digitálnu a ekologickú transformáciu, ktorá má významný vplyv na ich odvetvia a zároveň vedie k zníženiu dopytu; víta skutočnosť, že Belgicko vypracovalo koordinovaný balík personalizovaných služieb po porade s dotknutými prijímateľmi, ich zástupcami a so sociálnymi partnermi;

8. zdôrazňuje, že podpora poskytovaná z EGF musí byť zakotvená v širšej stratégii pre dotknutých pracovníkov a región na všetkých politických úrovniach, a to aj podporou príslušných nástrojov financovania Únie, s cieľom zabezpečiť, aby sa pri digitálnej a klimatickej transformácii na nikoho nezabudlo;

9. pripomína, že personalizované služby, ktoré sa majú poskytnúť pracovníkom, pozostávajú z týchto opatrení: poradca pre sociálnu intervenciu, profesijné poradenstvo a profesijná orientácia, aktívna podpora pri hľadaní zamestnania, odborná príprava, rekvalifikácia a odborné vzdelávanie vrátane odbornej prípravy v oblasti digitálnych zručností, ako aj odborná príprava na pracovisku;

10. poznamenáva, že Belgicko začalo poskytovať personalizované služby dotknutým prijímateľom 26. decembra 2023 a že obdobie oprávnenosti na finančný príspevok z EGF preto potrvá od tohto dátumu až do 24 mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti rozhodnutia o financovaní;

11. poznamenáva, že Belgicku začali vznikať administratívne výdavky na využívanie EGF 20. novembra 2023 a že takéto výdavky sú preto oprávnené na finančný príspevok z EGF od tohto dátumu až do 31 mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti rozhodnutia o financovaní;

12. zdôrazňuje, že belgické orgány potvrdili, že pri prístupe k navrhovaným opatreniam a pri ich vykonávaní sa budú dodržiavať zásady rovnakého zaobchádzania a nediskriminácie a že sa zabráni akémukoľvek dvojitému financovaniu;

13. opakuje, že pomoc z EGF nesmie nahrádzať opatrenia, za ktoré na základe vnútroštátneho práva alebo kolektívnych dohôd zodpovedajú podniky, ani žiadne príspevky alebo nároky pracovníkov, ktorí prišli o zamestnanie, aby sa v plnej miere zaistil doplnkový charakter pridelenej pomoci; pripomína, že členské štáty, ktoré žiadajú o finančnú podporu z EGF, musia zabezpečiť, aby boli splnené požiadavky stanovené vo vnútroštátnom práve a v práve Únie, pokiaľ ide o hromadné prepúšťanie, a aby sa príslušná spoločnosť primerane postarala o svojich pracovníkov;

14. vyzýva belgické orgány a ostatné členské štáty, aby proaktívne prijali preventívne opatrenia s cieľom prispôsobiť priemyselné odvetvia globalizácii a technologickým a environmentálnym zmenám a chrániť pracovníkov pred stratou zamestnania a inými negatívnymi dôsledkami globalizácie;

15. schvaľuje rozhodnutie, ktoré je uvedené v prílohe k tomuto uzneseniu;

16. poveruje svoju predsedníčku, aby podpísala toto rozhodnutie spoločne s predsedom Rady a aby zabezpečila jeho uverejnenie v *Úradnom vestníku Európskej únie*;

17. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie spolu s prílohou Rade a Komisii.

PRÍLOHA

ROZHODNUTIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

o mobilizácii Európskeho fondu na prispôsobenie sa globalizácii na pomoc pracovníkom, ktorí prišli o zamestnanie, na základe žiadosti Belgicka – EGF/2024/002 BE/Limburg machinery and paper

(Znenie tejto prílohy sa neuvádza, pretože zodpovedá konečnému aktu, rozhodnutiu (EÚ) 2025/47.)